EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 28.5.2026.
COM(2026) 254 final

2026/0129 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Starptautiskās Olīvu padomes Dalībnieku padomē Eiropas Savienības vārdā jāieņem saistībā ar neapstrādātas olīveļļas organoleptiskās novērtēšanas metodi

{SWD(2026) 133 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šā priekšlikuma priekšmets ir lēmums, ar kuru nosaka nostāju, kāda Starptautiskās Olīvu padomes (SOP) Dalībnieku padomē Savienības vārdā jāieņem saistībā ar ieceri nākamajā kārtējā sesijā (2026. gada jūnijā) pieņemt divus lēmumus: par eļļas degustēšanas glāzi un par degustācijas telpas sagatavošanas norādījumiem, kas abi attiecas uz neapstrādātas olīveļļas organoleptiskās novērtēšanas metodi.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. 2015. gada Starptautiskais nolīgums par olīveļļu un galda olīvām

2015. gada Starptautiskā nolīguma par olīveļļu un galda olīvām ("Nolīgums") mērķis ir i) tiekties uz vienveidību valsts un starptautiskajā likumdošanā par olīveļļas, olīvu izspaidu eļļas un galda olīvu fizikāli ķīmiskajām un organoleptiskajām īpašībām nolūkā novērst jebkādus šķēršļus tirdzniecībai, ii) fizikāli ķīmiskās un organoleptiskās testēšanas jomā veikt pasākumus ar mērķi paplašināt zināšanas par olīvu produktu sastāvu un kvalitātes īpašībām nolūkā konsolidēt starptautiskos standartus un iii) stiprināt Starptautiskās Olīvu padomes lomu kā starptautiskās zinātniskās kopienas izcilības forumu olīvu un olīveļļas jomā.

Nolīgums atjauninātā redakcijā stājās spēkā 2017. gada 1. janvārī.

Eiropas Savienība ir Nolīguma puse[1].

2.2. Dalībnieku padome

Starptautiskās Olīvu padomes Dalībnieku padome ("Dalībnieku padome") ir tās augstākā iestāde un galvenā lēmējinstitūcija, un tai ir jāīsteno visas pilnvaras un funkcijas, kas nepieciešamas Nolīguma mērķu sasniegšanai. Kā Nolīguma puse Eiropas Savienība ir Starptautiskās Olīvu padomes dalībniece un ir pārstāvēta Dalībnieku padomē. Dalībnieku padomes lēmumi tiek pieņemti vienprātīgi. Ja vienprātību panākt neizdodas, lēmumus par tirdzniecības standartu un metodēm tomēr pieņem, izņemot gadījumus, kad tos noraida vismaz viena ceturtdaļa dalībnieku vai viens vai vairāki dalībnieki, kuriem kopā ir vismaz 100 līdzdalības daļu.

Starptautiskajā Olīvu padomē pašlaik ir 21 dalībnieks, un Eiropas Savienībai ir 647 līdzdalības daļas no kopumā 1000 daļām.

2.3. Paredzētais Dalībnieku padomes akts

SOP izpildsekretariāts 2025. gada novembrī iepazīstināja savus dalībniekus ar abu lēmumu tekstu, kas saistīts ar ķīmiju un standartizāciju. Abi lēmumi attiecas uz neapstrādātas olīveļļas organoleptiskās novērtēšanas metodi:

– dokumenta COI/T.20/Dok. Nr. 5 "Eļļas degustēšanas glāze" 3. redakcija;

– dokumenta COI/T.20/Dok. Nr. 6 par degustācijas telpas sagatavošanas norādījumiem 2. redakcija.

[1] Padomes Lēmums (ES) 2016/1892 (2016. gada 10. oktobris) par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu 2015. gada Starptautisko nolīgumu par olīveļļu un galda olīvām (OV L 293, 28.10.2016., 2. lpp.), un Padomes Lēmums (ES) 2019/848 (2019. gada 17. maijs) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu 2015. gada Starptautisko nolīgumu par olīveļļu un galda olīvām (OV L 139, 27.5.2019., 1. lpp.); ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1892/oj

Komisijas dienestu darba dokuments, kas pievienots šim priekšlikumam, ietver izpildsekretariāta iesniegtos un pārskatītos dokumentus.

Saskaņā ar Nolīguma 20. panta 3. punktu SOP olīveļļas un olīvu izspaidu eļļas tirdzniecības standartā iekļautie kvalitātes un tīrības kritēriji ir piemērojami dalībnieku īstenotai starptautiskajai tirdzniecībai. Turklāt saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013[2] 75. panta 5. punkta e) apakšpunktu tirdzniecības standartu izstrādē būtu jāņem vērā starptautisko organizāciju pieņemtie standartu ieteikumi. Tirdzniecības standartus reglamentē noteikumi, kas izstrādāti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 90.a pantu. Lēmumi par to dokumentu pārskatīšanu, kas attiecas uz neapstrādātas olīveļļas organoleptiskās novērtēšanas metodi, ietekmē to, kā tiek pārbaudīti parametri. Tāpēc iepriekš minētie lēmumi ietekmēs piemērojamos ES tiesību aktus, proti, Komisijas 2022. gada 29. jūlija Īstenošanas regulu((ES) 2022/2105, ar kuru nosaka noteikumus par to, kā pārbauda atbilstību olīveļļas tirdzniecības standartiem, un par olīveļļas īpašību analīzes metodēm[3].

Šajā lēmumā izklāstīto nostāju Savienības vārdā ir paredzēts ieņemt nākamajā kārtējā SOP sesijā, kas notiks 2026. gada jūnijā.

3. SAVIENĪBAS VĀRDĀ IEŅEMAMĀ NOSTĀJA

Lēmumi, kas jāpieņem Dalībnieku padomei, abi attiecas uz neapstrādātas olīveļļas organoleptiskās novērtēšanas metodi:

– dokumenta COI/T.20/Dok. Nr. 5 “Eļļas degustēšanas glāze” 3. redakcija;

– dokumenta COI/T.20/Dok. Nr. 6 par degustācijas telpas sagatavošanas norādījumiem 2. redakcija.

Komisijas un dalībvalstu zinātniskie un tehniskie olīveļļas eksperti ir apspriedušies par minētajiem lēmumprojektiem. Tie veicinās olīveļļas standartu starptautisko saskaņošanu un noteiks pamatprincipus godīgas konkurences nodrošināšanai olīveļļas tirdzniecībā. Tādēļ tie būtu jāatbalsta.

Minētie lēmumi atbilst Savienības rīcībpolitikas mērķiem, kas lauksaimniecības produktu tirdzniecības standartu jomā nosprausti atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013 II daļas II sadaļā noteiktajam.

Lēmumu pieņemšanai nepieciešama Savienības nostāja.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka “*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*”.

---

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.); ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/2023-01-01

[3] OV L 284, 4.11.2022., 23.–48. lpp.; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/2105/2022-11-04

Jēdziens "*lēmumi ar juridiskām sekām*" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas "*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*"[4].

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Dalībnieku padome ir ar nolīgumu, proti, Starptautisko nolīgumu par olīveļļu un galda olīvām, izveidota struktūra.

Akti, kurus Dalībnieku padome tiek aicināta pieņemt, ir akti ar juridiskām sekām. Paredzētie akti būs saistoši saskaņā ar starptautiskiem tiesību aktiem atbilstīgi Nolīguma 20. panta 3. punktam, un tie var būtiski ietekmēt ES tiesiskā regulējuma saturu, proti, īstenošanas aktu attiecībā uz to, kā pārbauda atbilstību olīveļļas tirdzniecības standartiem, kura pamatā ir Regula (ES) Nr. 1308/2013. Tā tas ir tāpēc, ka saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 75. panta 5. punkta e) apakšpunktu tirdzniecības standartu izstrādē būtu jāņem vērā starptautisko organizāciju pieņemtie standarta ieteikumi.

Paredzētais akts nepapildina un negroza Nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti, no kuriem viens ir klasificējams kā galvenais, bet otrs ir tikai pakārtots, lēmums saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, kas nepieciešams galvenajam jeb dominējošajam mērķim vai komponentam.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz kopējo tirdzniecības politiku. Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 207. panta 4. punkts.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 207. panta 4. punktam saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu.

5. PRINCIPA "PRIMĀRI DIGITĀLS" IEVĒROŠANA

Pašreizējam priekšlikumam nav digitālā aspekta, jo tam nav digitālas nozīmes. Digitālie līdzekļi vai datu apmaiņa priekšlikuma tvērumā neietilpst.

[4] Eiropas Savienības Tiesas 2014. gada 7. oktobra spriedums, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

2026/0129 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Starptautiskās Olīvu padomes Dalībnieku padomē Eiropas Savienības vārdā jāieņem saistībā ar neapstrādātas olīveļļas organoleptiskās novērtēšanas metodi

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) 2015. gada Starptautiskais nolīgums par olīveļļu un galda olīvām ("nolīgums") tika noslēgts Savienības vārdā ar Padomes Lēmumu (ES) 2019/848[1].

(2) Ievērojot nolīguma 20. pantu, Starptautiskās Olīvu padomes (SOP) Dalībnieku padome ("Dalībnieku padome") var pieņemt lēmumus un ieteikumus par Nolīguma noteikumu piemērošanu.

(3) Dalībnieku padomei 123. sesijā 2026. gada jūnijā ir jāpieņem divi lēmumi par neapstrādātas olīveļļas organoleptiskās novērtēšanas metodi.

(4) Komisijas un dalībvalstu zinātniskie un tehniskie olīveļļas eksperti ir plaši apspriedušies par minētajiem lēmumiem. Lēmumiem būtu jāveicina olīveļļas standartu starptautiskā harmonizācija, un tie izveidos satvaru, kam būtu jānodrošina godīga konkurence olīveļļas nozares produktu tirdzniecībā. Tāpēc Savienībai būtu jāatbalsta minēto lēmumu pieņemšana.

(5) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kāda Savienības vārdā jāieņem Dalībnieku padomē, jo lēmumi, kas Starptautiskajai Olīvu padomei jāpieņem, Savienībai radīs juridiskas sekas saistībā ar starptautisko tirdzniecību ar citiem Starptautiskās Olīvu padomes dalībniekiem un ietekmēs Savienības tiesību aktu saturu, konkrētāk, tiesību aktu par olīveļļas atbilstības pārbaudēm, ko Komisija pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013[2] 90.a pantu.

(6) Ja lēmumu pieņemšana tiks atlikta saistībā ar vajadzību atvēlēt laiku sarakstei pirms Dalībnieku padomes 124. kārtējās sesijas gadījumā, ja daži dalībnieki nebūs gatavi paust savu piekrišanu, šajā lēmumā izklāstītā nostāja Savienības vārdā būtu jāieņem sarakstes ceļā.

---

[1] Padomes Lēmums (ES) 2019/848 (2019. gada 17. maijs) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu 2015. gada Starptautisko nolīgumu par olīveļļu un galda olīvām (OV L 139, 27.5.2019., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/848/oj).

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/2023-01-01).

(7) Tomēr Savienības pārstāvjiem Dalībnieku padomē vajadzētu būt iespējai bez turpmāka Padomes lēmuma piekrist citu SOP metožu vai dokumentu tehniskiem pielāgojumiem, ja minētie tehniskie pielāgojumi izriet no grozījumiem, kas saistīti ar šiem abiem dokumentiem.

(8) Lai aizsargātu Savienības intereses, būtu jāatļauj Savienības pārstāvjiem Dalībnieku padomē pieprasīt atlikt minēto lēmumu pieņemšanu, ja nostāju, kas jāieņem Savienības vārdā, varētu ietekmēt jauna zinātniskā vai tehniskā informācija, kas iesniegta pirms Dalībnieku padomes 124. kārtējās sesijas,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Savienība atbalsta, ka Starptautiskās Olīvu padomes (SOP) Dalībnieku padome tās nākamajā kārtējā sesijā 2026. gada jūnijā vai sarakstē, kas notiks pirms 124. kārtējās sesijas, pieņem divus lēmumus par neapstrādātas olīveļļas organoleptiskās novērtēšanas metodi:

– dokumenta COI/T.20/Dok. Nr. 5 par eļļas degustēšanas glāzi 3. redakcija;

– dokumenta COI/T.20/Dok. Nr. 6 par degustācijas telpas sagatavošanas norādījumiem 2. redakcija.

2. pants

Savienības pārstāvji SOP Dalībnieku padomē var piekrist citu SOP metožu vai dokumentu tehniskiem pielāgojumiem bez Padomes papildu lēmuma, ja minētie tehniskie pielāgojumi izriet no grozījumiem abos 1. pantā minētajos dokumentos.

3. pants

Ja 1. pantā minēto nostāju varētu ietekmēt jauna zinātniska vai tehniska informācija, kas iesniegta pirms SOP Dalībnieku padomes nākamās kārtējās sesijas, Savienības pārstāvji lūdz minēto lēmumu pieņemšanu atlikt līdz brīdim, kad, pamatojoties uz minēto jauno informāciju, tiks noteikta Savienības nostāja.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs